

POGOSTA VPRAŠANJA

V Luxembourg, 28. septembra 2017

Letno poročilo za leto 2016 – pogosta vprašanja

1. Ali je Evropsko računsko sodišče potrdilo zaključni račun za leto 2016?

Da. Sodišče je potrdilo, da je zaključni račun za leto 2016 zanesljiv (izreklo je mnenje brez pridržkov), tako kot za vsako proračunsko leto od leta 2007 naprej. Ugotovilo je, da zaključni račun za leto 2016 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj EU in njene rezultate za to leto.

Poleg mnenja o zaključnem računu mora Sodišče na podlagi revizijskega dela dati mnenje o tem, ali so bila plačila, povezana z zaključnim računom, izvršena v skladu s pravili EU. Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je znašala: 4,4 % leta 2014, 3,8 % leta 2015 in 3,1 % leta 2016. Poleg tega leta 2016 stopnja napake za približno polovico preučenih odhodkov ni bila pomembna. To je veljalo predvsem za plačila pravic.

Zato je Sodišče prvič, odkar je leta 1994 začelo dajati izjavo o zanesljivosti, za plačila v letu 2016 izreklo mnenje s pridržkom in ne negativnega mnenja.

2. Kaj je mnenje brez pridržka/mnenje s pridržkom/negativno mnenje?

Mnenje brez pridržka pomeni, da so podatki resnični in pošten prikaz stanja ter da so bila upoštevana pravila računovodskega poročanja. Mnenje s pridržkom pomeni, da revizorji ne morejo izreči mnenja brez pridržka, vendar ugotovljeni problemi niso vseobsegajoči, tj. niso prisotni v celotni populaciji. Negativno mnenje kaže na zelo razširjene probleme.

3. Kaj je pomembna stopnja napake?

V revizijski terminologiji to pomeni stopnjo, pod katero za napake ne šteje, da imajo bistven vpliv. Pomembna stopnja napake je stopnja napake, za katero je verjetno, da bo vplivala na odločanje predvidenih uporabnikov revizijskega poročila. Sodišče in Komisija uporabljata 2-odstotni prag pomembnosti.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

4. Kaj so plačila na podlagi pravic in plačila za povračilo stroškov?

Plačila na podlagi pravic, ki temeljijo na izpolnjevanju nekaterih pogojev, med drugim vključujejo študijske in raziskovalne štipendije (v okviru porabe za konkurenčnost), neposredno pomoč za kmete (na področju naravnih virov) in plače za zaposlene v institucijah EU in pokojnine (na področju uprave).

S plačili za povračilo stroškov EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti. To so na primer plačila za raziskovalne projekte (v okviru porabe za konkurenčnost), naložbe v regionalni razvoj, razvoj podeželja in sheme usposabljanja (krite iz odhodkov na področjih ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter naravnih virov) in projekte razvojne pomoči (na področju Evropa v svetu).

5. Ali se finančno poslovanje EU izboljšuje?

Da. Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je znašala: 4,4 % leta 2014, 3,8 % leta 2015 in 3,1 % leta 2016. Poleg tega leta 2016 stopnja napake za približno polovico med revizijo preučenih odhodkov ni bila pomembna. Sodišče je pri svojih revizijah v zadnjih letih opazilo, da so bile notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, bistveno okrepljene.

6. Kakšne spremembe namerava Sodišče uvesti v prihodnosti?

Leta 2017 se bo bistven del porabe na vseh področjih proračuna EU prvič izvajal v skladu z novimi pravili za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. Zakonodajalci so sprejeli nova in zanesljivejša pravila, ki urejajo to porabo. Kot je Sodišče opazilo pri svojih revizijah v zadnjih letih, so bile poleg tega notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, bistveno okrepljene. Če bodo notranje kontrole v prihodnosti še naprej preprečevale, odkrivala in popravljale napake, Sodišče pričakuje, da se bo lahko bolj zanašalo nanje pri ocenjevanju pravilnosti porabe. S tem pristopom bo bolj jasno, kje pomanjkljivosti še niso odpravljene. Poleg tega pa bo Sodišče lažje spodbujalo odgovornost in dodatno izboljšalo upravljanje financ EU. Sodišče bo ta pristop za leto 2017 preizkusilo na področju kohezije.

Po mnenju Sodišča pa poraba v skladu s pravili ni dovolj. Davkoplačevalci EU želijo videti, da je bil denar porabljen stroškovno učinkovito. Zato Sodišče veliko časa in virov osredotoča na revizije smotrnosti poslovanja, pri katerih se preverja, ali so politike EU res uspešne in ali so programi porabe kar se da stroškovno učinkoviti.

7. Toda ocenjena stopnja napake še vedno znaša 3,1 %. Kaj to pomeni?

3,1 % je ocenjeni delež sredstev, ki ne bi smela biti izplačana iz proračuna EU, ker niso bila porabljena v skladu s pravili EU in njihova poraba torej ni bila skladna z namenom, ki sta ga Svet in Parlament določila z ustreznimi zakonodajami EU, ali s specifičnimi nacionalnimi pravili v državah članicah.

Med značilne napake spadajo plačila neupravičenim upravičencem ali za neupravičene projekte ali za naročila storitev, blaga ali naložb, pri katerih niso bila ustrezno upoštevana pravila javnega naročanja.

Ocena stopnje napake temelji na statističnem modelu: Sodišče na podlagi svojega dela s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake med 2,2 % in 4,0 %. 3,1 % je povprečna stopnja napake za vsa področja proračuna EU in vse vrste porabe. Ocenjena stopnja napake za plačila pravic, ki predstavljajo približno polovico skupne porabe, je bila pod 2 %.

8. Proračun EU za leto 2016 je skupaj znašal 136,4 milijarde EUR, stopnja napake pa 3,1 %. Ali to pomeni, da je bilo 4,23 milijarde EUR sredstev EU potratenih?

Ta pristop je lahko zavajajoč, saj obstaja pomembna razlika med napako in potratu. Sodišče pri preizkušanju preverja, ali so bila sredstva EU porabljena namensko, ali so bili zaračunani stroški pravilno izračunani in ali so bili izpolnjeni pogoji za upravičenost. Na to se nanaša 3,1 %.

Nekatere napake se nanašajo na plačila, ki niso izpolnjevala pogojev za upravičenost, kot na primer podpora, ki jo je za raziskave prejelo podjetje, uvrščeno med mala ali srednja podjetja, četudi je bilo v celoti v lasti velikega podjetja, ali nepravilne površine, ki so jih prijavili kmetje.

Sredstva EU so v teh primerih morda imela delno pozitiven učinek in so prinesla delno korist, čeprav pogoji za njihovo porabo niso bili v celoti upoštevani. Po drugi strani pa tudi zakoniti in pravilni odhodki lahko pomenijo potratu, kot na primer gradnja pristaniške infrastrukture brez ustreznega upoštevanja prihodnjih količin tovara.

9. Kako prihaja do napak?

Do napak prihaja, kadar upravičenci pri zahtevkih za financiranje EU ne izpolnjujejo pravil. Da bi bili upravičeni do sredstev EU, morajo upoštevati nekatera specifična pravila EU, v mnogih primerih pa tudi nacionalna pravila. S temi pravili se zagotavlja, da poraba ne vpliva na delovanje notranjega trga (npr. pravila o javnem naročanju in državni pomoči) in da se sredstva porabljajo za namene, ki sta jih predvidela Svet in Parlament

Do napak pride, kadar se ta pravila kršijo, na primer, kadar kmetje prijavijo nepravilne kmetijske površine, nosilci projektov ne upoštevajo pravil javnega naročanja ali raziskovalni centri vlagajo zahteve za povračilo stroškov, ki niso povezani s projekti, ki jih financira EU. V letnem poročilu za leto 2016 so predstavljeni primeri napak, odkritih med revizijami.

10. Če ocenjena stopnja napake za plačila za leto 2016 znaša 3,1 %, ali to pomeni, da je bilo 96,9 % proračuna EU porabljenega skladno s pravili?

Da, če upoštevamo samo količinsko opredeljive napake. Mnenje Sodišča o porabi EU temelji na obsežnem vzorcu, ki zajema vsa področja porabe. Transakcije v vzorcu se podrobno preučijo, odkrite napake pa se, kadar je to mogoče, količinsko opredelijo in uporabijo za izračun ocenjene stopnje napake.

Vendar pa je veliko napak, ki jih Sodišče količinsko ne opredeli. Te vključujejo manj resne kršitve pravil javnega naročanja, neupoštevanje pravil o objavi ali nepravilen prenos direktiv EU v nacionalno zakonodajo. Te napake zato niso vključene v stopnjo napake po oceni Sodišča.

11. Ali so odkrite napake primeri goljufije?

V veliki večini primerov ne.

Goljufija je namerno zavajanje zaradi pridobivanja koristi. Čeprav je med standardnimi revizijskimi postopki težko ugotoviti primere goljufije, Sodišče pri revizijskem preizkušanju vsako leto odkrije več primerov domnevne goljufije. Za leto 2016 je v približno 1 000 revidiranih transakcijah odkrilo 11 primerov domnevne goljufije. O vseh teh primerih poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF), ki uvede preiskave in po potrebi ukrepa v sodelovanju z organi države članice.

12. Komisija in države članice so pristojne za preprečevanje napak, kadar pa pride do napak, pa tudi za njihovo popravljanje. Koliko to vpliva na stopnjo napake?

Popravljalni ukrepi organov v državah članicah in Komisije so imeli pozitiven učinek na ocenjeno stopnjo napake. Brez njih bi bila skupna ocenjena stopnja napake, ki jo je ugotovilo Sodišče, za 1,2 % višja.

Poleg tega je bilo na voljo dovolj informacij, da bi bilo mogoče preprečiti ali odkriti in popraviti velik del preostalih napak. Če bi se te informacije uporabile, bi bila ocenjena stopnja napake za leto 2016 za celotno porabo na področjih ekonomska, socialna in teritorialna kohezija ter Evropa v svetu pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. Po mnenju Sodišča to kaže na to, da so obstoječe kontrole ustrezne, vendar jih je treba pravilno izvajati.

Letni poročili za leto 2016, vključno z GRADIVOM ZA MEDIJE, sta na voljo v 23 jezikih EU na spletišču www.eca.europa.eu.